

KULTTUURI

☛ Kulttuurioston esimies:
Markus Määttänen 050 438 0914
markus.maattanen@almamedia.fi

☛ Sähköpostit:
sk.kulttuuri@satakunnankansa.fi
etunimi.sukunimi@satakunnankansa.fi

PERFORMANSSIT kuuluvat olennaisena osana Live & Dead Art -näyttelyyn. Kuvassa Tehtaan Jussi Matilainen ja Janne Rahkila.

Taide muhii kompostissa uuteen muotoon

● Kun T.E.H.D.A.S luo Porin taidemuseoon oman todellisuutensa, edes taiteilijat eivät tiedä, mitä siitä seuraa.

Sini Kuvaja
Pori

● Tervetuloa rinnakkaistodellisuuteen. T.E.H.D.A.S -taiteilijakollektiivi muuttaa Porin taidemuseon hallin pienoismaailmaksi, jossa kaikki on mahdollista. Metssä kasvaa ylösalaisin, sohvan läpi työntyy tuoksuvia kasveja, jossain ulvoo susi ja puulaatikoiden ruohikossa kasvaa homekoulu. Runsaudentarha pursuaa veistoksia, maalauksia, videoteoksia, kasveja, valoa ja ääntä. Tämä vinksahtanut tulevaisuuden puutarha-kaupunki muuttuu koko näyttelyn ajan jatkuvana prosessina. Tilassa pidettävät performanssit ja muut tapahtumat jättävät pienoismaailmaan omat jälkensä. Näyttelyn nimi on *Live & Dead Art*. Tekijät haluavat jättää jokaisen itse pohdittavaksi, millainen taide on elävää tai kuollutta. He vieras-

tavat latistavia vastakkainasetteluja tyyliin vanha-uusi, staattinen-elävä, luonto-ihminen. –Tarkoitus on antaa ihmisille kokemus. Tämä ei ole mikään Ikean huonekalu, missä jokaisella ruuvilla on oma paikkansa, vaan tällä voi leikkiä ilman ohjetta, kollektiivin jäsen **Janne Rahkila** veistää. **OMAROLINS**a näyttelyssä on vanhoilla Satakunnan Museon maalauksilla, jotka kierrätetään esimerkiksi animaation avulla uuteen elämään. Animaatiot puolestaan voidaan jakaa Youtubeen – ja joku muokkaa ne jälleen uuteen uskoon. –Yksi näkökulma on, että tässä kierrätetään asioita kompostin tapaan, kuoleman ja elämän kiertäessä. Osa teoksista on irrotettu aiemmasta kontekstista ja altistuu osaksi tätä hässäkkää. Kierrätys tuottaa jotain uutta, sanoo kollektiivin jäsen **Jussi Matilainen**.

Kasveilla, elävillä ja kuolleilla, on suuri rooli näyttelyssä. –Elävä ja kuollut taide tarkoittaa kaikille eri asioita. Itse ajattelen, että elävä kasvusto ei ole täysin meidän hallittavissamme. Ihmisen suhde luontoon muuttuu tälläkin hetkellä. Ihminen ei ole mikään luonnon kuningas, joka pystyy kontrolloimaan kaikkea. Me alistamme näyttelytilan hallitsemattomuudelle, sanoo Janne Rahkila. Niin näyttelyn puutarha kuin videoteokset muuttavat muotoaan talven aikana. Osa näyttelyn elementeistä puolestaan kierrätetään myöhemmin veistospuistoon Väinölan Lyhytaaltoradioaseman maisemiin. **NÄYTTELYYN** on jättänyt kädenjälkensä tähän mennessä parikymmentä taiteilijaa. Porissa vahvasti vaikuttava Tehdas haastaa tekijyyden. Yhdenkään veistoksen,

Saa koskea!

Porilaisen Veijo Setälän veistokseen Viimeinen delfiini ja muihin Porin taidemuseon projektihuoneen taideteoksiin saa koskea – ja oikeastaan pitääkin koskea. Tänäään avautuvassa Hipaisu, sively, tönäisy -näyttelyssä kyse on juuri kosketuksesta. Osa näyttelyn teoksista reagoi delfiinin

tavoin kosketukseen äänillä.

Teoskylteissä kerrotaan, miten rajua koskettamista taideteokset kestävät. Näyttely on jatkumoa Porin lastenkulttuurikeskuksen kesäksi 2014 taidemuseoon toteuttamalle kosketeltavien teosten Kehona-näyttelylle.

VEERA KORHONEN/SK

T.E.H.D.A.S -taiteilijakollektiivin näyttelyssä luonto kohtaa video-taitteen.

FAKTA

Taidemuseon syksy

- T.E.H.D.A.S -taiteilijakollektiivin Live & Dead Art -näyttelyn tapahtumaohjelma alkaa avajaisissa 26.9. kello 18 ja jatkuu läpi näyttelyn. Kollektiivi on Kankaanpäässä 2002 perustettu taiteilijaseura, joka sai 2011 Taiteen valtionpalkinnon. Se tunnetaan etenkin performanssitapahtumista Porissa ja Tampereella.
- Siivessä Eero Markukselan Kuolemattomien paviljonki -näyttelyssä taiteilijapuheenvuoro perjantaina 26.9. kello 12. Näyttelyn yhteydessä Porin taidemuseo julkaisi Markukselan kirjan Vertauskuvakellot.
- Projektihuoneen Hipaisu, sively, tönäisy -näyttely kertoo kosketuksen eri tasoista. Näyttelyn teoksiin saa koskea. Mukana töitä Kirsi Jaakkolalta, Veijo Setälältä ja Heidi Tikalta.
- Näyttelyt avoinna 26.9.2014–11.12.2015.
- Lisäksi Mediapisteeissä esillä Anne Salmelan ja Anna Turusen Valolinnat, Rapussa Pilar Mata Dupontin Kaiho-sarja ja Itä-Aasian videoikkunassa videoteoksia Tokiosta.

maalauksen tai videon luona ei ole teoslappua, jossa lukisi taiteilijan nimi. Kollektiivissa ei myöskään tunneta hierarkiaa: Kukaan ei kontrolloi, mihin suuntaan rinnakkaistodellisuus muuttuu.

Matilainen kertoo, kuinka teos syntyy vuorovaikutuksessa, jossa tekijät reagoivat toistensa töihin ja jatkavat niitä. Sellaisessa tilanteessa taiteilija ei voi suhtautua mustasukkaisesti tekemiseensä.

–Pääsääntöisesti kaikilla kuvataiteilijoilla on henkilökohtainen taiteilijuus jossain. Täällä kaikki altistuvat toisilleen. Luottamus ja vastuun ottaminen kokonaisuudesta mahdollistavat työskentelyn ilman hierarkiaa. Luotamme toisiimme ja siihen, että kun joku jatkaa työtä, siitä tulee aina vain parempi, Matilainen sanoo.

Ripaus mystiikkaakin sellaisessa työskentelyssä on. Rahkila puhuu kollektiivisesta alitajunnasta, joka kuiskii tekijöiden korvaan. Antti Pedrosolle mystisyys merkitsee sitä, että kukaan ei tiedä lopputulosta.

Näyttelyamanuenssi Pia Hovi-Assad kehuu prosessimaista työtapaa mielenkiintoiseksi ja harvinaiseksi etenkin taidemuseon suuressa salissa.

Dada-anarkia valtasi taidemuseon ja näkyy näyttelytiedotteessakin: ”Tuotettu luontosuhde on panteistis-monet’istinen ja freudilaisen myskinen.”

VEERA KORHONEN/SK

KIINALAISEEN maalausperinteeseen perehtynyt Eero Markuksela esittelee perinteisen taiteilijan työpöydän aarteineen.

Kiinalainen perinne auttaa taiteilijaa pysymään läsnä

Eero Markuksela valokuvaa auringonnousua Keltaisilla vuorilla, kirjoittaa ja maalaa. Kaikki tekeminen liittyy saumattomasti yhteen.

Sini Kuvaja

Pori

● Porin taidemuseon toinen tänään avautuva näyttely, Eero Markukselan Kuolemattomien paviljonki, on pelkistetyltä tunnelmaltaan kuin mahdollisimman kaukana Hallissa aisteja tykittävästä rinnakkaistodellisuudesta. Markuksela on syvä sukeltanut jo 90-luvulta asti kiinalaiseen maalaustraditioon.

–Työskentelyni lähtökohtana on havainto. Se on mitä klassisin traditio: Katson jotain, teen havaintoja ja se muuttuu tulokinnaksi, Markuksela kertoo.

Se katseen kohde voi olla esimerkiksi valon heijastus lammen pinnalla tai villiruusu.

MARKUKSELA on perehtynyt syvällisesti tussimaalauksen perinteeseen Kiinassa. Kiinassa kuvataiteella ja kirjoitusmerkeillä on yhteinen historia.

–Meillä länsimaissa jaetaan ihmisen ajattelu kahteen lohkoon: toinen puoli kirjoittaa ja toinen maalaa. Edes taidekouluissa ei ole sellaista perinnettä, että kirjoittaminen ja kuvataide toimisivat yhdessä, Markuksela huomauttaa.

Hänen omassa työskentelyssään kirjoittaminen, maalaaminen ja valokuvaaminen kuuluvat saumattomasti yhteen. Niinpä näyttelykin koostuu maalauksista, valokuvista ja teksteistä. Sen yhteydessä Porin taidemuseo julkaisee Markukselan kirjan Vertauskuvakel-

EERO MARKUKSELAN työ Ruusun valo, 2013.

lot, jossa valokuvat yhdistyvät viitteelliseen tarinaan kokemuksista Kiinassa.

Näyttelyssä on esillä Markukselan taiteen lisäksi myös muutamia vanhoja perinteisiä kiinalaisia taideteoksia Joensuuun taidemuseon kokoelmista.

MAALAAMISEEN yhdistyy Markukselalla läsnäolon tavoittelu. Matkoillaan Kiinassa hän on ihaillut ihmisten rytmiä kaikessa olemisessa. Ihmiset esimerkiksi kävelevät juuri sopivassa rytmisissä, he eivät juokse juuri koskaan, eivätkä hidastele. Tekemisessä ollaan läsnä hetkessä. –Pää on vaikea purkaa tyhjäksi ilman meditaatiota, mutta pyrin olemaan läsnä siinä hetkessä, kun maalaan tai piirrän. Se on minulle A ja O. Kun maalasinkin ulkona lammen rannalla, kaikki aistihavainnot keskittyivät lammen pintaan.

Eero Markuksela on pitänyt Kiinassa lukuisia näyttelyitä vuodesta 2007 ja saanut Kiinassa erittäin hyvän vastaanoton. Useissa taidemuseoissa, kuten Luoyangin taidemuseossa, hän on ollut ensimmäinen niissä esiteltä eurooppalainen taiteilija.

Markuksela toimi Porin taidetoukoulun rehtorina 1992–2001.